

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-66>

УДК 339.9

ФРАГМЕНТАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

FRAGMENTATION OF UKRAINE'S NATIONAL INNOVATION SYSTEM IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

Парубець Стефанія Олексіївна

аспірантка,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7743-4865>

Parubets Stefaniia

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

У статті досліджується феномен «парадоксу ефективності» національної інноваційної системи України, який характеризується систематичними перевищеннями результатів інноваційної системи над ресурсами у глобальному рейтингу. На основі ретроспективного аналізу даних Глобального інноваційного індексу (ГІІ) за 2011–2025 роки виявлено структурну аномалію: попри хронічний дефіцит ресурсів, Україна демонструє відносно вищі показники результатів. За допомогою кореляційного аналізу семи стовпів ГІІ ідентифіковано чотири функціональні кластери взаємодії, що свідчать про глибоку фрагментацію інноваційного ландшафту. Виявлено статистично значущий структурний злам 2022 року. На базі проведеного аналізу обґрунтовано чотири стратегічні пріоритети подолання фрагментації НІС України в умовах воєнного та повоєнного відновлення.

Ключові слова: національна інноваційна система, парадокс ефективності, інноваційна конкурентоспроможність, фрагментація інноваційної системи.

This article investigates the phenomenon of the "efficiency paradox" of Ukraine's national innovation system (NIS), characterized by the systematic excess of innovation outputs over inputs in global rankings. The relevance of this study is determined by the need to identify the structural roots of Ukraine's underperformance in the Global Innovation Index (GII) despite demonstrating comparatively high output indicators, particularly in the context of ongoing armed conflict and post-war reconstruction imperatives. The study employs a retrospective analysis of GII data for the period 2011–2025, decomposing the index into input and output sub-indices to quantify the efficiency paradox. Pearson correlation analysis of the seven GII pillars is applied to identify functional interaction clusters among NIS components. Box-plot statistical testing is used to confirm the structural nature of the 2022 break point. The analysis reveals three distinct phases of Ukraine's innovation trajectory and identifies four functional clusters: knowledge synergy ($r = 0.78$), market antagonism ($r = -0.42$), infrastructural isolation ($r \approx 0$), and creative dispersion ($r = 0.30-0.35$). These clusters reflect deep fragmentation of the innovation landscape that systematically prevents the realization of synergistic effects across NIS components. The structural break of 2022 is statistically confirmed as systemic rather than cyclical, with a downward median shift of 2.5–2.8 points and a 60% compression of the interquartile range. The practical value of the study lies in the formulation of four strategic priorities for overcoming NIS fragmentation: institutional reform as a system-wide multiplier, resolving the antagonism between infrastructure and human capital investment, integrating the business sector into the innovation ecosystem, and maximizing synergies within the institutional-market cluster. These priorities constitute a hybrid strategy applicable to countries with transition economies seeking to transform innovation efficiency into sustainable global competitiveness. The findings are relevant for evidence-based science and technology policy formulation in post-conflict recovery contexts.

Keywords: national innovation system, efficiency paradox, innovation competitiveness, innovation system fragmentation.

Постановка проблеми. Інноваційний розвиток національних економік стає ключовим детермінантом забезпечення сталого зростання та підвищення конкурентоспроможності країни у міжнародному просторі. В умовах

загострення глобальної конкуренції та тривалого воєнного протистояння формування ефективної стратегії інноваційного розвитку набуває для України критичного значення. Водночас наявний науковий дискурс не забез-

печує достатнього пояснення унікальної конфігурації інноваційної системи України: країна систематично демонструє результати, що значно перевищують очікування, виходячи з наявних ресурсів, однак така ефективність не трансформується у стійку глобальну конкурентну перевагу.

Така ситуація, на думку автора, є проявом подвійного парадоксу, що потребує більш глибокого наукового розкриття. По-перше, Україна стабільно демонструє кращі результати інноваційної діяльності порівняно з наявним ресурсним забезпеченням – феномен, що може бути визначений як «парадокс ефективності». По-друге, попри відносно високу ефективність окремих компонентів інноваційної системи, загальна позиція країни у глобальних рейтингах залишається значно нижчою від потенційно можливої. Така конфігурація вказує на наявність структурної проблеми, а саме фрагментації національної інноваційної системи, яка унеможливує реалізацію синергетичного ефекту між її компонентами.

Проблематика фрагментації національної інноваційної системи (НІС) України в умовах глобалізації є предметом активного наукового дискурсу. Існуючі дослідження дозволяють структурувати їх за трьома взаємопов'язаними напрямками.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Перший напрям охоплює дослідження структурних особливостей та внутрішніх дисфункцій НІС України. Т. Березянюк [1] констатує, що головним обмежувальним чинником інноваційної системи є непослідовність управління та залишковий принцип фінансування. С. Кравченко [2] доводить вкрай низьку ефективність НІС України в контексті моделі «четвертої спіралі» та необхідність корекції вектора її розвитку в умовах четвертої промислової революції. Л. Федуллова [3] ідентифікує ключові парадокси інноваційного розвитку країни, вказуючи на відсутність дієвих управлінських механізмів та інституційної наступності. В. Мамчур та співавтори [4] безпосередньо досліджують парадокс інноваційного розвитку України, характеризуючи його як нестабільність, непослідовність і брак механізмів особистої відповідальності в управлінні.

Другий напрям зосереджується на взаємодії глобалізаційних процесів та інноваційної системи України. І. Людвік [5] доводить, що інноваційний розвиток України гальмується низькою часткою витрат на ДіР у ВВП. І. Підо-

ричева [6; 7] розробляє концептуальні засади розвитку інноваційних екосистем України в умовах глобалізації та євроінтеграції, наголошуючи на важливості неоіндустріалізації.

Третій напрям охоплює оцінювання позицій України у глобальних інноваційних рейтингах. Г. Андросчук [8] здійснює детальний аналіз динаміки позицій України у Глобальному інноваційному індексі (ГІІ) за 2020 рік, констатує покращення рейтингу попри негативний вплив пандемії COVID-19. О. Кузіор та співавтори [9] проводять порівняльне оцінювання національних інноваційних екосистем країн ЄС та України в інтересах сталого розвитку. Н. Бобко [10] аналізує рейтингове оцінювання інноваційної діяльності в Україні та перспективи розвитку в поточних умовах, виявляючи позитивні тенденції попри режим воєнного стану.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значний масив досліджень, у науковій літературі залишається недостатньо розробленою проблема фрагментації НІС та осмислення «парадоксу ефективності» як специфічного прояву структурної дисфункції. Відсутнє також системне дослідження конфігурації міжструктурних кореляцій ГІІ для України. Саме ці аспекти визначають наукову новизну та завдання даного дослідження.

Формулювання цілей статті. Мета даного дослідження полягає у виявленні ключових детермінантів структурних змін і парадоксу ефективності національної інноваційної системи України шляхом ретроспективного аналізу динаміки її позицій у Глобальному інноваційному індексі за 2011–2025 роки, ідентифікації структурних причин фрагментації інноваційного ландшафту та визначенні стратегічних пріоритетів розвитку.

Для досягнення зазначеної мети поставлено такі дослідницькі завдання: (1) здійснити ретроспективний аналіз динаміки позицій України у ГІІ за 2011–2025 роки; (2) кількісно охарактеризувати феномен «парадоксу ефективності» через декомпозицію індексів ресурсів та результатів; (3) провести кореляційний аналіз взаємозв'язків між сімома структурними стовпами індексу; (4) ідентифікувати функціональні кластери взаємодії компонентів та оцінити втрати від структурної фрагментації; (5) визначити напрямки подолання виявлених структурних вразливостей.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз п'ятнадцятирічної динаміки позицій України у ГІІ виявляє три ключових

фази інноваційного розвитку, продемонстрованих на рис. 1.

Рис. 1 відображає динаміку балів та рангового місця України у ГІІ за 2011–2025 роки. Перша фаза (2011–2013) характеризується парадоксальним розривом між абсолютними та відносними показниками: країна зберігала відносно стабільний рівень балів (близько 35–36), однак 2013 рік характеризується різким спадом до історичного мінімуму – 71 місце у рейтингу [11]. Таке розщеплення балів та рангів вказує на критичний стратегічний висновок: українська інноваційна система може зберегти абсолютну продуктивність навіть при деградації відносної конкурентної позиції, створюючи ілюзію стабільності та маскуючи прогресивне відставання від глобальних конкурентів.

Друга фаза (2014–2021) представляє найбільш динамічний сегмент аналізованого часового ряду. Революція Гідності і перехід до євроінтеграційних реформ ознаменували початок стійкого висхідного тренду, що досяг максимуму у 2018 році – 43 місце у глобальному рейтингу [11]. Покращення на 20 рангових позицій за п'ять років є безпрецедентним для пострадянських економік і підтверджує причинний зв'язок між інтенсивністю інституційних реформ та інноваційною продуктивністю. У 2020 році зафіксовано найвищий бал за весь аналізований період (40,5), попри гло-

бальну пандемією COVID-19. Г. Андрощук [8] підтверджує, що у 2020 р. Україна утримала 45-ту позицію серед 131 країни, зафіксувавши приріст у субіндексах освіти (+20 позицій) та досліджень і розробок (+10 позицій), що свідчить про стійкість людського та знанневого компонентів НІС навіть в умовах глобальних потрясінь.

Третя фаза (2022–2025) зумовлена повномасштабним вторгненням росії, що стало екзистенційним викликом для НІС. До 2025 року Україна повернулася нижче рівня 2011 року (33,8 бала) [11], фактично анулювавши здобутки десятирічного реформаторського циклу, причому темпи деградації перевищують темпи попереднього підйому.

Рис. 2 унаочнює систематичне перевищення індексу результатів (стовпи 6–7) над індексом ресурсів (стовпи 1–5) у рангових позиціях; сіра зона відображає величину розриву ефективності.

Ключовим аналітичним відкриттям даного дослідження є ідентифікація та квантифікація феномену «парадоксу ефективності» – систематичного перевищення індексу результатів (стовпи 6–7 ГІІ) над індексом ресурсів (стовпи 1–5) у рангових позиціях впродовж усього п'ятнадцятирічного періоду спостережень. Ресурси у цьому контексті трактуються як сукупність вхідних факторів інноваційного та економічного розвитку, а саме: фінансові

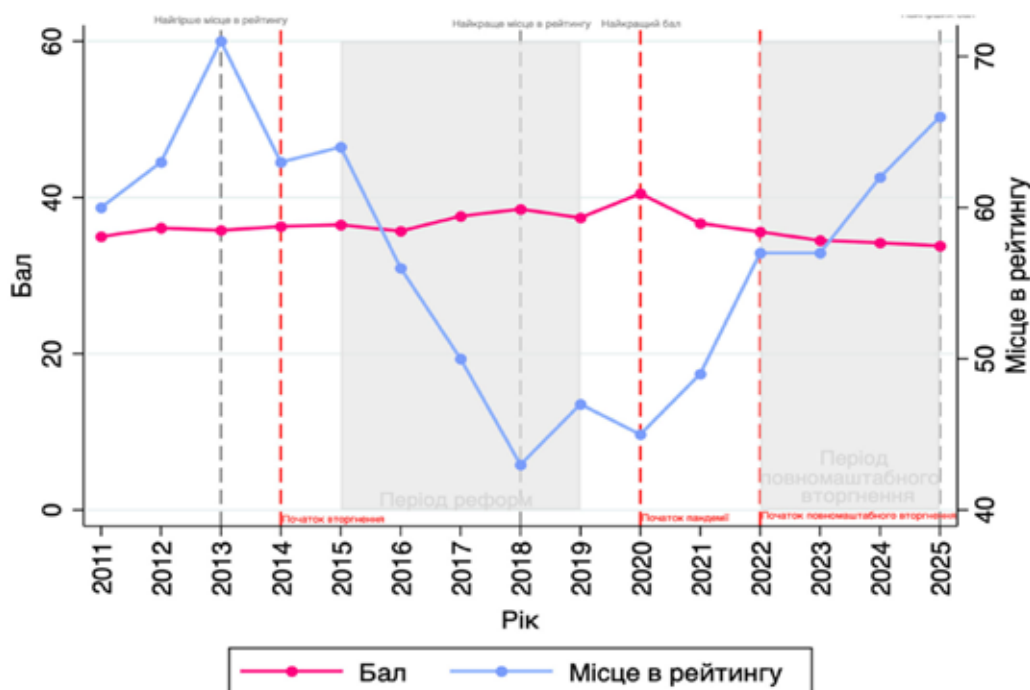
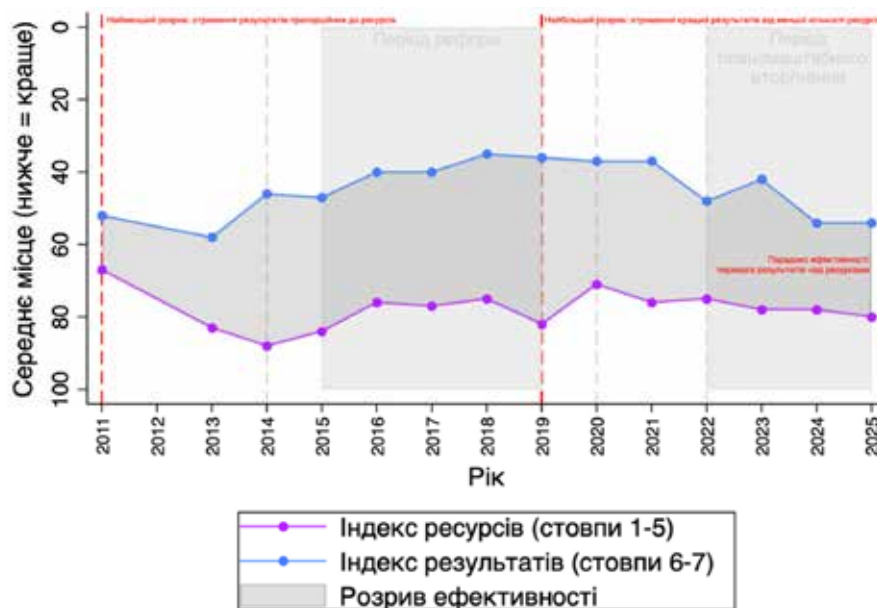

Рис. 1. Динаміка балів та місця в рейтингу України в ГІІ, 2011-2025 роки

Джерело: сформовано автором на основі [11]

Рис. 2. Парадокс ефективності ресурсів України за місцями в рейтингу, 2011-2025 роки

Джерело: сформовано автором на основі [11]

витрати на дослідження і розробки, людський капітал, інституційна спроможність, інфраструктура, рівень технологічної готовності, а також доступ до знань, ринків і мереж співпраці. Результативність відображає фактичні вихідні показники реалізації цього потенціалу: інноваційний випуск, технологічні результати, продуктивність, експорт високотехнологічної продукції, комерціалізацію знань та загальний економічний ефект. Розрив між індексами зберігається впродовж усього аналізованого ряду, досягаючи максимуму у 2020–2021 роках.

Феномен парадоксу ефективності пояснюється кількома взаємопов'язаними механізмами: масовими інвестиціями в STEM-освіту, що сформували потужний людський капітал; значною інноваційною активністю поза формальними інституційними рамками (ІТ-сектор, стартапи); структурною асиметрією між індексами – ресурсний обтяжений слабкими інституційними позиціями, тоді як результатний спирається на патенти й публікації, де Україна сильніша; а також здатністю дослідників ефективно працювати в умовах хронічного дефіциту фінансування. Зокрема, І. Людвік [5] встановив, що частка витрат на ДіР у ВВП України у 2020 році склала лише 0,41% – на 38% нижче показника 2011 року і критично менше порівняно з країнами ОЕСР, де цей показник стабільно зростає, що безпосередньо обмежує ресурсну складову НІС.

Декомпозиційний аналіз п'яти стовпів ресурсів ПІ виявляє суттєву нерівномірність їхнього розвитку. Стовець людського капіталу демонструє найвищу стабільність і стійкість, утримуючись у верхньому квартилі глобального розподілу (ранги 36–51) [11] впродовж усього аналізованого періоду. Інерційність освітньої та дослідницької систем дозволяє зберігати конкурентоспроможність навіть в умовах повномасштабного воєнного конфлікту. Н. Бобко [10] фіксує, що інноваційний розвиток України здійснюється випереджальними темпами відносно її економічного розвитку – явище, що спостерігається впродовж 2014–2024 років. Водночас стабільне перебування у діапазоні без ознак прориву свідчить про ризик відносного відставання на фоні глобального посилення конкуренції за людський капітал.

Стовпець інституцій має найвищу волатильність та системно слабкі позиції (ранги 93–107), що свідчить про глибоку вразливість до політичних і макроекономічних шоків. Інфраструктурний стовпець суттєво погіршився з 2020 року внаслідок недоінвестування і втрати територій, а стовпець ринків демонструє найбільшу волатильність із глибоким провалом у 2014–2016 роках і частковою стабілізацією після 2017-го. Т. Березянюк [1] констатує, що за понад 20 років в Україні зафіксовано лише два коротких піки інноваційного фінансування,

обидва зумовлені зовнішніми чинниками, а не системною державною політикою.

Загалом розриви між компонентами підтверджують системну фрагментацію: сильний людський капітал не здатен компенсувати хронічні слабкості інституційного, ринкового та інфраструктурного середовищ. Л. Федулова [3] підкреслює, що в Україні функціонують лише окремі елементи НІС, цикли інноваційного процесу слабо пов'язані між собою і не стиковані, тому віддача від інноваційної діяльності залишається низькою, а ключова проблема – відсутність розуміння ролі інноваційного фактора на всіх рівнях державної влади.

Виявлена нерівномірність розвитку компонентів НІС спонукає до глибшого аналізу характеру їхньої структурної взаємодії. Кореляційний аналіз семи стовпів ГІІ для України за 2011–2025 роки (коефіцієнт Пірсона r ; статистично значущими вважались кореляції з рівнем $p < 0,05$) дозволив ідентифікувати чотири функціональні кластери взаємозв'язків, що виявляють глибокі структурні дисбаланси інноваційного ландшафту.

Кластер 1 («знаннява синергія») ($r = 0,78$; $p < 0,01$) має стійкий позитивний зв'язок між стовпами «людський капітал» та «знаннєві результати». Цей сегмент демонструє функціональну ефективність: інвестиції в освіту, конвертуються у продуктивність наукової діяльності, тобто забезпечуючи публікаційну активність, патентування та інші форми знаннєвих результатів. Це єдиний кластер, де структурна взаємодія між компонентами є повноцінною та нефрагментованою. С. Кравченко [2] доводить, що НІС України належить до типу розвинених і країн, що розвиваються, із сильними неформальними інститутами пострадянського типу, і є вкрай неефективною, що суттєво обмежує її потенціал попри наявні знаннєві переваги.

Кластер 2 («ринковий антагонізм») ($r = -0,42$; $p < 0,05$) має парадоксальну взаємодію між стовпами «інституції» та «ринкова досконалість». Формальні інституційні реформи (прозорість, регуляторна якість, верховенство права) демонструють позитивну динаміку, однак вони не транслуються у відповідне поживлення ринків капіталу. Така негативна кореляція вказує на системний розрив між нормативною архітектурою реформ та їх фактичним втіленням, особливо в контексті венчурного фінансування, біржових механізмів і інноваційного підприємництва. В. Мамчур та Г. Студінська [4] встановили,

що це спричинено відсутністю спадкоємності у прийнятті державних рішень та механізмів персональної відповідальності за їх виконання. Додатково, І. Підричєва [7] уточнює, що слабкими сторонами національної інноваційної екосистеми залишаються низька якість інститутів (насамперед ефективність уряду та верховенство права), нерозвиненість ринку венчурного інвестування та слабкість зв'язків між продуцентами й споживачами інновацій.

Кластер 3 («інфраструктурна ізоляція») ($r \approx 0$; $p > 0,1$) має функціональну автономність інфраструктурного стовпа від усіх інших компонентів системи. Інвестиції в ІКТ, логістичну, наукову та цифрову інфраструктуру не корелюють із іншими індикаторами індексу, що свідчить про їхній структурний відрив від інноваційного ядра економіки.

Кластер 4 («креативна дисперсія») ($r = 0,30-0,35$) має слабкий, фрагментований зв'язок стовпа «креативні результати» з іншими складовими. Це вказує на автономність креативного.

Найпотужніший статистично значущий позитивний зв'язок у всій матриці ($r = 0,7554$; $r^2 = 0,57$) виявлено між стовпами «інституції» та «ринки», що підтверджує фундаментальну комплементарність між інституційною якістю та розвитком ринкових механізмів згідно з класичною інституціональною теорією. Це пояснює успіх реформ 2014–2018 років, коли інституційні зміни синергетично активізували ринкові механізми. Натомість єдиний статистично значущий негативний зв'язок у матриці ($r = -0,6327$) між стовпами «інфраструктура» та «людський капітал» може пояснюватися обмеженістю державних ресурсів, що зумовлює необхідність вибору між інвестиціями у фізичну інфраструктуру та фінансуванням освіти і досліджень.

Відповідно, перший стратегічний пріоритет має полягати у формуванні та впровадженні інституційних реформ. Інституції відіграють роль системного вузла з найвищим мультиплікативним потенціалом. Другий пріоритет – це подолання антагонізму між інфраструктурою та людським капіталом. Третій пріоритет має полягати у інтеграції бізнес-сектору в інноваційну екосистему. Подолання цього розриву передбачає формування університетсько-індустріальних консорціумів, ко-фінансування ДіР, залучення бізнесу до формування науково-технологічної порядку денного. І. Підричєва [6] доводить, що без нової «розумної» індустріальної основи, сильної затребуваної науки та якісної безпе-

первної освіти розбудова дієвої національної інноваційної екосистеми, здатної сприяти економічному зростанню такими темпами, які б забезпечили високий рівень життя населення та економічну безпеку держави, є неможливою. Четвертий пріоритет – це максималізація синергій у рамках інституційно-ринкового кластера. Комплекс «інституції – ринок – знання – креативність» демонструє найвищий ступінь взаємної підтримки і потенційно є платформою для формування нової інноваційної конкурентоспроможності України. Так, оскільки Україна має дещо помірний інноваційний потенціал найбільший вплив на глобальне інноваційне ранжування справляє міжнародна наукова кооперація та ефективність національних дослідницьких систем, а інтегральне державне стратегічне планування у сфері науки та інновацій є необхідною умовою сталого відновлення.

Висновки. Проведене дослідження виявило фундаментальну структурну аномалію національної інноваційної системи України, що проявляється у формі подвійного парадоксу в умовах глобалізаційних та регіоналізаційних процесів світової економіки.

По-перше, емпірично підтверджено феномен «парадоксу ефективності»: систематична перевага індексу результатів над індексом ресурсів у рангових позиціях зберігається впродовж усього п'ятнадцятирічного періоду спостережень (2011–2025), хоча коефіцієнт

інноваційної ефективності за балами жодного разу не досяг теоретичної межі 1,0 та коливався у діапазоні 0,70–0,90. Цей парадокс пояснюється специфічною конфігурацією системи: сильний людський капітал та вузьконішеві переваги компенсують критичні слабкості інституційного та ринкового середовища.

По-друге, кореляційний аналіз взаємозв'язків між сімома структурними стовпами ГІ за 2011–2025 роки виявив чотири функціональні кластери з принципово різною логікою взаємодії. Виявлена конфігурація свідчить про глибоку фрагментацію інноваційного ландшафту та відсутність цілісної синергійної архітектури.

По-третє, статистично підтверджено структурний характер зламу 2022 року: зсув медіани балів на 2,5–2,8 бала вниз, стиснення інтерквартильного розмаху на 60% та відсутність перекриття розподілів між довоєнним і воєнним періодами свідчать про системну, а не циклічну природу деградації.

Теоретична значущість дослідження полягає у концептуалізації феномену «парадоксу ефективності» як прояву структурної дисфункції національних інноваційних систем у країнах із перехідною економікою. У практичному вимірі результати підтверджують доцільність гібридної моделі глобальної спеціалізації та регіональної консолідації як стратегічної рамки подолання інституційної фрагментації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Березянюк Т. В. Стан інноваційної системи України. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2018. Т. 24, № 4. С. 130–138.
2. Кравченко С. І. Національна інноваційна система України в контексті моделі quadruple helix. *Modern Economics*. 2018. № 12. С. 112–119.
3. Федулова Л. І. Інноваційний розвиток України: проблеми та парадокси. *Економічний вісник університету*. 2020. С. 42–49.
4. Мамчур В., Студінська Г. Парадокс інноваційного розвитку України. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2024. № 1 (30). С. 65–74.
5. Людвік І. І. Інноваційний розвиток України в умовах глобалізації економічного простору. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2022. № 2. С. 125.
6. Підоричева І. Ю. Інноваційні екосистеми України: концептуальні засади розвитку в умовах глокалізації та євроінтеграції. *Економіка промисловості*. 2021. № 2 (94). С. 5–44.
7. Підоричева І. Ю. Євроінтеграція України у сфері досліджень та інновацій: стан, виклики, заходи прискорення. *Журнал Європейської Економіки*. 2021. Т. 20, № 4 (79). С. 710–731.
8. Андрощук Г. О. Глобальний інноваційний індекс 2020: хто фінансуватиме інновації. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2021. № 1 (33). DOI: 10.37772/2518-1718-2021-1(33)-1
9. Kuzior A., Pidorycheva I., Liashenko V., Shevtsova H., Shvets N. Assessment of national innovation ecosystems of the EU countries and Ukraine in the interests of their sustainable development. *Sustainability*. 2022. Vol. 14, № 14. P. 8487. DOI: 10.3390/su14148487
10. Bobko N. Інноваційна діяльність в Україні: рейтингова оцінка та перспективи розвитку в сучасних умовах. *Ekonomichnyy analiz*. 2024. Vol. 34, № 4. С. 294–304.

11. World Intellectual Property Organization. Global Innovation Index. URL: <https://www.wipo.int/en/web/global-innovation-index> (дата звернення: 21.03.2026).

REFERENCES:

1. Bereziianko, T. V. (2018). Stan innovatsiinoi systemy Ukrainy [State of the innovation system of Ukraine]. *Naukovi pratsi Natsionalnoho universytetu kharchovykh tekhnolohii*, 24(4), 130–138.
2. Kravchenko, S. I. (2018). Natsionalna innovatsiina systema Ukrainy v konteksti modeli quadruple helix [National innovation system of Ukraine in the context of the quadruple helix model]. *Modern Economics*, (12), 112–119.
3. Fedulova, L. I. (2020). Innovatsiinyi rozvytok Ukrainy: problemy ta paradoksy [Innovative development of Ukraine: problems and paradoxes]. *Ekonomichnyi visnyk universytetu*, 42–49.
4. Mamchur, V., & Studinska, H. (2024). Paradoks innovatsiinoho rozvytku Ukrainy [The paradox of innovative development of Ukraine]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava*, 1(30), 65–74.
5. Liudvik, I. I. (2022). Innovatsiinyi rozvytok Ukrainy v umovakh hlobalizatsii ekonomichnoho prostoru [Innovative development of Ukraine in the context of economic space globalization]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, (2), 125.
6. Pidorycheva, I. Yu. (2021). Innovatsiini ekosystemy Ukrainy: kontseptualni zasady rozvytku v umovakh hlokalizatsii ta yevrointehratsii [Innovation ecosystems of Ukraine: conceptual framework for development under globalization and European integration]. *Ekonomika promyslovosti*, (2(94)), 5–44.
7. Pidorycheva, I. Yu. (2021). Yevroinhratsia Ukrayiny u sferi doslidzhen ta innovatsiy: stan, vyklyky, zakhody pryskorennia. *Zhurnal Yevropeyskoyi Ekonomiky*, 20(4(79)), 710–731.
8. Androshchuk, H. O. (2021). Hlobal'nyy innovatsiynnyy indeks 2020: khto finansuvatyme innovatsiyi. *Teoriya i praktyka intelektual'noyi vlasnosti*, (1(33)). [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-1\(33\)-1](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2021-1(33)-1)
9. Kuzior, A., Pidorycheva, I., Liashenko, V., Shevtsova, H., & Shvets, N. (2022). Assessment of national innovation ecosystems of the EU countries and Ukraine in the interests of their sustainable development. *Sustainability*, 14(14), 8487. <https://doi.org/10.3390/su14148487>
10. Bobko, N. (2024). Innovatsiina diialnist v Ukraini: reitynhova otsinka ta perspektyvy rozvytku v suchasnykh umovakh [Innovative activity in Ukraine: rating assessment and development prospects in current conditions]. *Ekonomichnyi analiz*, 34(4), 294–304.
11. World Intellectual Property Organization. (n.d.). Global Innovation Index. URL: <https://www.wipo.int/en/web/global-innovation-index>. (accessed: 21 March 2026).

Дата надходження статті: 16.03.2026

Дата прийняття статті: 31.03.2026

Дата публікації статті: 03.04.2026